

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

Dr. Pál Tibor

Elnök Úr részére

Tárgy: **Beszámoló a MKVK Könyvelői Tagozat 2022 évi tevékenységéről
2023. évi feladatok, elképzelések**

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Elnökség!

Környezet folyamatos változása

2022-ben számos olyan környezeti hatást szenvedett el a gazdaság, amelyre nem, vagy csak alig voltunk felkészülve. Minden ilyen hatás érinti a könyvelőket is, mint a gazdaság résztvevőit, illetve a könyvviteli szolgáltatások nyújtásában az ügyfeleiken keresztül. A Könyvelői Tagozat vezetése év közben több alkalommal – személyesen és online módon – próbálta ezeket a hatásokat értékelni.

Az alapvető változások a könyvelői munkában az alábbi területeken jelentkeztek:

➤ Digitalizáció előretörése:

- A manuális könyvelés helyett adatátvételi lehetőségek egyre szélesebb körben való elterjedése – most már az ügyfelek számára is világos az adatátadás előnye. De a feldolgozandó adatokat ellenőrizni kell, azokhoz – sok esetben – további adatokat, információkat kell manuálisan fűzni. Ezen technológiák egyedi kidolgozása és működtetése az ügyfelek számára nem látható, az erre fordított munkaráfordítás és idő jelentős.
- Egyre több segédsoftver és platform jelenik meg, amelyekhez „érteni kell”. Ha azokat az ügyfelek használják és a könyvelés számára feldolgozandó információkat tartalmaznak, akkor a könyvelő számára feladat ezek megismerése. (Gondoljunk csak a különböző banki rendszerekre, illetve az azokból kinyerhető adatokra.)
- Folyamatos az igény az ügyfelek részéről a technikai segítségnyújtásra – sokszor olyan kérdésekben is, amely közvetett módon van csak kapcsolatban a könyveléssel.
- Továbbra is nagy a bizonytalanság a digitalizációhoz kapcsolódó felelősségi kérdésekben.
- Továbbra is sok a téves helyzetelemzés, digitális alkalmazásokban lévő hibaforrás:
 - automatizmusok miatt számviteli problémák (pl. öntanuló rendszer azt könyveli, ami az előző számla kontírozása volt – „16” vs „52”)

- feltételezett több szabad kapacitás >>> több ügyfél felvételének lehetősége >>> nem jut elég idő/energia egy adott cégre >>> szolgáltatási színvonal csökkenése.

➤ **Ügyféligények változása:**

- Egyre fiatalodó ügyfélkör – más igényekkel, elvárásokkal van jelen a piacon. Ezzel szemben a könyvelői társadalomban egy folyamatos öregedés van. E két szemlélet közötti egyensúly megteremtése nehéz.
- Fokozódik a komplex szolgáltatások iránti igény. Egyre gyakoribb, hogy az ügyfél rendszerén kell a könyvelést távoli eléréssel végezni. „Benn is vagyok, kinn is vagyok” nehézségek állandó jelenléte.
- Továbbra is nagy a nyomás a céges adminisztrációs feladatok könyvelésre való hárítása.

➤ **Jelentős munkaerőhiány:**

- A könyvelőknél kritikus mértéket ért el a szakképzett munkaerő hiánya.
- Sok a pályaelhagyó és a nyugdíjba vonuló könyvelő, helyettük kevés a szakmába belépő, illetve a könyvelőirodai területre pályázó fiatal szakember. (Nemcsak könyvelői területre igaz, hogy a fiatalokat jobban vonzzák a nagy céges struktúrák, mint a kisebb szervezetekben – pl. könyvelőirodákban – történő munkavégzés.)
- Gyors munkaerőfluktuáció – hosszú betanítási idő az iroda részéről, gyors távozás a könyvelő oldalán.
- Az ügyfelek továbbra is a külső szolgáltatóra próbálják hárítani a cégben nem megoldható feladataikat. („Minden, ami papír, az a könyvelő feladata!”)

➤ **Gazdaságosság (eddig sem volt nagy nyereség hiánnyal művelhető terület ...)**

- Jelentős a humán erőforrás igény - a minimálbér emelkedésével és a fokozódó kereslettel ezen a területen a bérek drasztikusa emelkedtek.)
- IT költségek jelentősen emelkedtek az általános drágulás, az alapanyagok áremelkedése miatt. Ez mellett a nagyobb teljesítményű erőforrások biztosítása tovább növeli a költségeket.
- Nagy időráfordítást, illetve költséget igényelnek a rezsiköltségek, amelyek ügyfélre való terhelése nehéz (Pmt, Gdpr, saját folyamatok megszervezése, betanítások stb.)
- Ha valaki több éven keresztül nem emelte az árakat (akár csak az inflációval), nagyon nehéz az utólagos szintre hozás vagy rentábilissá tétel.

Ebben a helyzetben vált igazán fontossá, hogy ne csak egyedi elmondások és tapasztalatok alapján beszéljünk ezekről a kérdésekről, hanem legyen mindezek mögött egy szélesebb szakmai körnek a tapasztalata is. Ezért a Könyvelői Tagozat elnöksége kidolgozott egy kérdőívet, amely **átfogó képet próbált kialakítani a könyvelői szakmáról**, az ott tevékenykedő vállalkozásokról, alkalmazott technikáról, munkamódszerekről, könyvelőket terhelő nehézségekről, problémákról. A **felmérésben** egy igen részletes – 77 kérdésből álló - kérdőívvel kerestük meg a könyvelői tagozat és társ szervezetek tagjait. Ahogy vártuk is, a fogadtatás igen eltérő volt: voltak, akik eleve szkeptikusan fogadták a megkeresést, míg mások

(sőt, mondhatjuk, hogy sokan) örömmel válaszoltak és az egyes kérdésekhez, valamint a teljes kérdőívhez nagyon pozitívan, támogató megjegyzéseket tettek, ezzel segítve a felmérést.

Az is nagy öröm (talán mondhatjuk, hogy siker) volt, hogy minden szakmai szervezet, akikhez eljuttattuk a kérdőívet, támogatólag állt a felméréshez. Több, mint 500 kitöltés érkezett, amelyből 370 válasz tudtunk egy google technikai probléma miatt értékelni. Ezek kontroll adatait megvizsgálva megállapítható volt, hogy az adatok feldolgozhatóak és a könyvelőirodai (kiszervezett könyvelői) területre releváns képet adó sokaságnak értékelhetőek. Konzultálva marketinges szakemberekkel és azt a tényt is figyelembe véve, hogy valójában nem tudjuk, mekkora kört kell/lehet kiszervezett könyvelőnek, könyvelőirodának, könyvviteli szolgáltatónak tekinteni, ez a sokaság komoly eredménynek tekinthető. A könyvelői tagozat részére pedig ez egy jelentős sikernek értékelhető. Itt köszönjük meg, hogy a Kabinet is támogatta a munkánkat.

Ennek a kutatásnak a Könyvelői tagozat részére megfogalmazott célja az volt, hogy a helyzetfelmérés alapján

- hatékony támogatási formákkal tudjuk segíteni az ezen a területen (is) működő kollégák mindennapi szakmai munkáját,
- további támogatást adjon a könyvelői minősítési rendszernek.

Ezen túlmenően felvállaltuk azt, hogy a felmérésben segítséget nyújtó szakmai szervezetek számára is hozzáférhetővé tesszük az eredményeket – ezzel is erősítve a szakmai szervezetek közötti nagyon visszafogott együttműködést. Ennek első lépéseként a SZAK-MA c. folyóirat számára készül egy 2 cikket magában foglaló írás, ahol

- az 1 cikkben a könyvelői terület szervezeti, szolgáltatási, ügyféloldali és kockázati oldalát, illetve jövőképét dolgozta fel (jelen beszámolóhoz mellékelve),
- a 2. részben (most van írás alatt) a könyvelők technikai hátterét, munkamódszereit tekinti át.

Amennyiben a Tisztelt Elnökség is úgy ítéli meg, a felmérés eredményét bármely kamarai fórumon szívesen osztjuk meg.

Önkéntes Könyvelői Minőségbiztosítási Rendszer (ÖKMR)
--

A C19 befagyasztotta az éppen indítás előtt álló ÖKMR-t. Az ismert körülmények miatt (minden könyvelő inkább a saját irodája megmentésén dolgozott) a minősítési rendszerben való megmérettetés (sőt, a saját minőségi munka megszervezése) is háttérbe szorult.

Jelenlegi helyzet:

- Még 2020-ban felállt a minősítő testület.
- 2021-ben megalakult egy munkacsoport az ÖKMR újraélesztésére.
- A munkacsoport áttekintette és javíttatta a kamarai beléptetési rendszert.
- Egyszerűsítettük a belépéshez kapcsolódó kérdőívet (töröltük belőle a csatolandó dokumentumokat).
- Folyamatosan körvonalazódnak azok a szolgáltatások, amelyek az ÖKMR-ben minősítést szerzett könyvelők kaphatnak a kamarától.

- Az ÖKMR bevezetéséhez kapcsolódó marketing terv kidolgozása félbeszakadt személyi okok miatt.
- **2022. őszén – marketing ellenére - megérkezett az első pályázat, amelyet a minősítő munkacsoport áttekintett és a belső szabályzat szerinti 90 napos határidőn belül teljesíthető hiánypótlás benyújtását kérte a pályázótól.**

A Szakértői bizottság áttekintette az ÖKMR részét képező, a könyvelői munkát **támogató munkamódszertani segédleteket (MMS)**. Ezeket a „Könyvviteli szolgáltatóra vonatkozó etikai normarendszer” kivételével kisebb javítások után kiadásra érdemesnek találta. Szintén a marketinges kolléga távozásával ezek honlapon történő közzététele elakadt.

Az eddig elkészült témák:

- Bérszámfejtési feladatok
- Könyvelői felelősségbiztosítás
- Kapcsolt vállalkozások megítélésével és a transzferárazással összefüggő könyvelői feladatok
- Könyvelésre vonatkozó szerződés
- Pénzügyi kimutatások alátámasztásához, archiválásához kapcsolódó dokumentálás („mérlegdosszié”)
- Nyilvántartási rendszer a könyvviteli feladatok teljesítéséhez
- Pénzügyi kimutatások összeállításához kapcsolódó teljességi nyilatkozat a könyvviteli szolgáltatók számára – Ehhez Minta

Természetesen a fenti kérdéseken kívül számos olyan téma merült fel a Könyvelői tagozat vezetése részéről, illetve a tagoktól, amelyekre vonatkozó segédletek kidolgozása komoly segítség lehet a könyvviteli szolgáltatók számára. Ezzel a könyvviteli szakma színvonalának az emelését, mint a tagozat hosszú távú célját szeretnénk a továbbiakban is megcélozni.

Jelenleg az alábbi témákon dolgozik a Könyvelői tagozat vezetése

- Kve munkaköri leírás
- Adatbiztonsági követelmények
- Könyvelő együttműködése a megbízójával és ahhoz kapcsolódó szakemberekkel
- Külső szakértő igénybevétele a könyvelői munkában
- Számviteli szabályozásban való részvétel
- Könyvelői titoktartás
- Online munkavégzés
- Könyvelői kontrollok

Szakmai élet

2022 évben is több közvetlen, illetve a szakértői bizottságon vagy a kamara vezetésén keresztül **megkeresést** kapott a Könyvelői tagozat vezetősége **munkamódszertani, eljárástechnikai, ügyfélkapcsolati kérdésekben**. Ezek is azt bizonyítják, hogy a könyvelők és ügyfelek közötti kapcsolatok sok nehézséggel terheltek, egységes eljárási modellek nélküli sokszor merülnek fel anyagi és/vagy etikai következmények.

2022 évben nem volt a Könyvelő tagozat által saját rendezésben megtartott előadás. Arra számoltunk, hogy az eddig nagyon jól működő gyakorlatnak megfelelően az Adótagozattal közös rendezésben fogunk az adó- és számviteli változásokról szóló, az **MKVK OK által szervezett előadáshoz csatlakozni**. Amikor az őszi adóváltozásokról szóló előadás az MKVK OK által meghirdetésre került akkor a létszámba vonatkozó igényfelmérést megelőzően kiderült, hogy az MKVK OK részére – a pótlólagosan felmerülő terembérlési és egyéb költségek miatt - nem lenne rentábilis a Könyvelői tagozat csatlakozása. Így ez a rendezvény nem került a tagozati tagoknál támogatott formában meghirdetésre. Reméljük, hogy lesz majd rá alkalom, hogy csatlakozhatunk az MKVK OK következőkben meghirdetendő programjaihoz vagy vissza kell állni a saját szervezésre.

2023 évi tervek

A Könyvelői Tagozat igyekszik – a bevezetőben is említett – korszerű gondolkodást képviselni a továbbiakban is, ezzel a könyvelői munka igen gyorsan változó kihívásaihoz **háttérrel teremteni a tagozati tagok számára**.

Rövid távú feladat számunkra a fent ismertetett **felmérés kiértékelését** kell befejeznünk, annak publicitását kell megszervezni a kamarán belül és a társ szervezetek felé. Azt is át kell gondolni, hogyan tudjuk a felmérés eredményeit a tagozati munkába beépíteni.

Reméljük, hogy **az Önkéntes könyvelői minőségbiztosítási rendszer** minél hamarabb be tud indulni (hiszen tudjuk, hogy „egy fecske még nem csinál nyarat”). Továbbra is hisszük, hogy a könyvelői piac tisztulását, a könyvvizsgáló könyvelőknek a minél eredményesebb üzleti lehetőségeket csak magas színvonalú munkával lehet biztosítani.

A **szakmai rendezvények** terén igyekszünk a tagozati tagok minél szélesebb körét elérni és olyan témákkal foglalkozni, amelyek a könyvviteli munkát (annak biztonságát) növelik.

Tervezett témák:

- **PMT könyvelői szemmel (Pmt. változások, tipológia a gyakorlatban)**
- **Home office és a könyvelő**

Mindezek mellett továbbra is nyitottak vagyunk minden olyan megkeresésre, együttműködésre, amely a Tagozati tagok, illetve tágabb értelemben a könyvviteli szakma színvonalát és presztízsét támogatják.

Budapest, 2022. november 30.

dr. Sallai Csilla

Könyvelői Tagozat vezetője